

EESTI ORNITOLOOGIAÜHING

Rändlindude saabumine 2025. aasta kevadel

Koostaja: Tarvo Valker, ornitofenoloogiliste vaatluste koordinaator

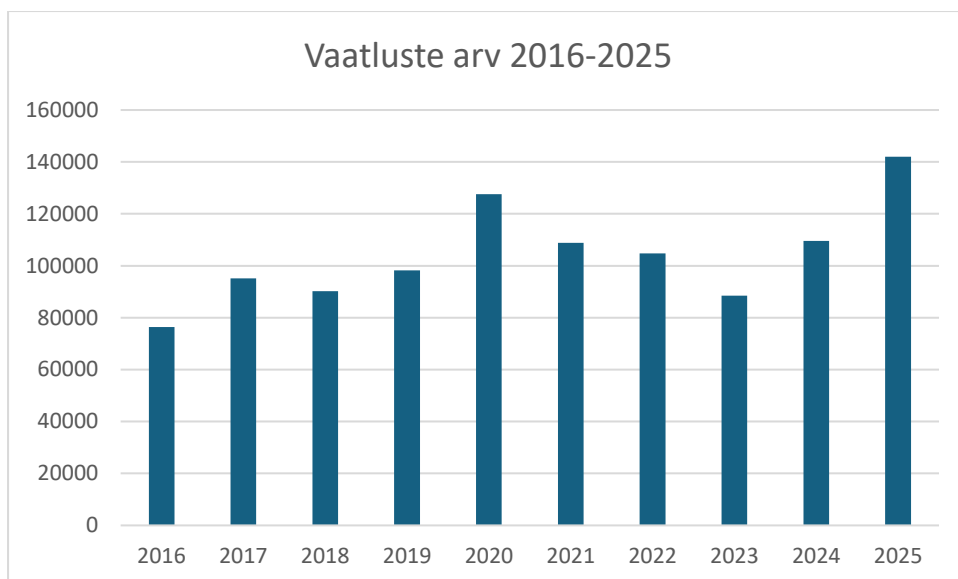
Rändlindude süstemaatilist saabumisinformatiooni koondamist alustati 1922. aastal Eesti Loodusuurijate Seltsi ornitoloogia sektsiooni poolt. Üksikute liikide puhul on saabumisandmeid avaldatud isegi 19. sajandi lõpukümnendite kohta.

Viimased 15 aastat on rändlindude saabumisinformatiooni koondamine toimunud valdavalt [PlutoFi](#) andmebaasi abil. Igal kevadel teeb Eesti Ornitoloogiaühing rändlindude saabumise vaatluste kogumise kohta ka üleskutse ning viimastel aastatel on avaldatud jooksvalt ka igapäevaseid vahekokkuvõtteid saabunud rändlindude kohta.

Kokkuvõtte autor tänab kõiki vaatlejaid, kes on oma vaatlused saabuvatest rändlindudest sisestanud andmebaasi PlutoF.

Vaatlusaktiivsus

Vaatlusaktiivsuse kirjeldamiseks on kasutatud PlutoFisse sisestatud vaatluskirjete arvu rändlindude saabumise perioodil 1. veebruarist 31. maini. Selle põhjal on viimase 10 aasta jooksul esinenud vaatlusaktiivsuses väga suuri erinevusi. Väikseim oli rändlindude saabumisperioodi vaatlusaktiivsus 2016. aastal (76 409 kirjet). Sellele järgnes vaatlusaktiivsuse järjepidev kasv, mis saavutas esimese haripunkti 2020. aastal (127 556 kirjet). Pärast kolm aastat kestnud vaatlusaktiivsuse märgatavat langust oli 2025. aasta kevadel märgata taas selget vaatlusaktiivsuse tõusu ning see jõudis uue aktiivsusrekordini (141 989 vaatlust). Vaatlusaktiivsuse tõusu sel kevadel soodustas kindlasti Eesti Ornitoloogiaühingu eestvedamisel alanud uue haudelindude levikuatlase andmete kogumine.

Joonis 1. Vaatlusaktiivsuse muutused rändlindude saabumisperioodil (1.02-31.05) aastatel 2016-2025.

Ilmastik 2025. aasta varakevadel ja kevadel

Ilmastikuandmete kirjeldamisel on kasutatud Keskkonnaagentuuri Riigi Ilmateenistuse meteoroloogilisi kokkuvõtteid.

Viimase kümme veebruarikuud on olnud enamasti paljude aastate keskmisest märksa soojemad ning erandiks polnud ka 2025. aasta. Veebruari keskmiseks õhutemperatuuriks mõõdeti -2,6 kraadi, mis on normist 1,2 kraadi võrra soojem. Eriti soojaks kujunes kuu viimane dekaad, kui õhutemperatuur tõusis +7 kraadini (25.02 Valga), mis lükkas hoo sisse ka rändlindude saabumisele. Võrreldes 2024. aasta veebruariga (kuu keskmine õhutemperatuur -1,3 kraadi) oli 2025. a veebruar märksa külmem.

Ka märtsikuu ilmaolud olid muutlikud. Vaatamata kuu keskel saabunud lühiajalisele külmalainele kujunes kuu keskmine õhutemperatuur (3,0 kraadi) koguni 3,6 kraadi võrra paljude aastate keskmisest kõrgemaks ning ka võrreldes 2024. aasta märtsiga ühe kraadi võrra soojemaks. Erakordselt soojaks kujunesid sealjuures märtsikuu viimased päevad, mil õhutemperatuuri maksimumiks mõõdeti lausa 16,5 kraadi (29.03). See tõi kaasa mitmete rändlindude tavatult varajase esmasaabumise.

Aprillikuu ilmaolud olid varakevadele tüüpiliselt väga heitlikud. Kuu algas talviste ilmadega ning 12. aprillil mõõdeti Narvas koguni -8,4 kraadi. Erakordselt soojaks kujunes seevastu aprilli teise dekaadi lõpp, mil Kagu-Eestis mõõdeti õhutemperatuuri maksimumiks koguni +27,8 kraadi. Kogu aprillikuu keskmine õhutemperatuur (6,1 kraadi) oli pikaajalisest keskmisest samuti 1,2 kraadi võrra kõrgem. Ka aprill oli võrreldes 2024. aastaga 0,9 kraadi võrra soojem.

Maikuu algus, mis on paljude kaugrändurite esmasaabumise ajaks, kujunes erakordselt jahedaks. Lehekuu madalaim õhutemperatuur mõõdeti 10. mail, mil öine õhutemperatuur

langes -3,6 kraadini. Märgatav soojenemine algas alles kuu viimasel dekaadil, kuid kogu kuu keskmine õhutemperatuur 9,3 kraadi on paljudeaastate keskmisest 1,2 kraadi võrra madalam. Võrreldes 2024. aasta maikuuga oli tänavune lehekuu koguni 4,4 kraadi võrra jahedam.

Rändlindude saabumine

Jaanuar ja veebruar

Esimesed varakevadised rändlinnud saabusid 2025. aastal jaanuari lõpus ja veebruari alguses. Selle käigus jõudsid meile vaid üksikud rändlinnud. Aktiivsem rändlindude saabumislaine algas käesolevale kümnendile omaselt veebruari viimase dekaadi alguses.

Tänu soojale talvele jäi palju lähirändureid meile ka talvitama, mis tegi mõnede liikide puhul esmasaabusjate eristamise keeruliseks. Rekordiliselt palju esines talvitama jäänud hoburästaid, kuldnokki ja valgepõsk-laglesid.

Kiivitaja (*Vanellus vanellus*) – 31. jaanuaril Soodevahe külas Saaremaal (Marco Purovesi). Alates 22.02 vaadeldi kiivitajaid meil juba igapäevaselt, kuid veebruaris nähti saabunud isendeid valdavalt Saaremaal. Kiivitajate igapäevaste vaatluste põhjal oli arvukama saabumise algusperiood sarnane mullusega kui kiivitajate kohtamisteed muutusid igapäevaseks 21. veebruaril. Mandri-Eestisse jõudis esimene märgatav kiivitajate rändelaine nädala võrra hiljem – 2. märtsil.

Hallhani (*Anser anser*) – 1.02 väga varane saabuja Valguta poldril (Helina Greenberg, Egne Kull). Järgmised saabujate vaatlused 24.02 ning sealt alates vaadeldi hallhanesid meil juba igapäevaselt. Lisaks ühte talvitavat isendit vaadeldi jaanuari alguses Kuressaares.

Sookurg (*Grus grus*) – üks tiivavigastusega isend talvitas Pärnumaal Põlendmaa ümbruses, kus teda vaadeldi vähemalt 9. jaanuarini. Esimesed arvatavad saabujad jõudsid Eestisse veebruari alguses – 1. veebruaril üksik isend Pärnumaal Tahkurannas ja 9. veebruaril üks isend ka Läänemaal Vormsi saarel Kersletis (Renno Nellis). Pärast veebruarikuu külmalainet kohati esimesi sookurgi (4 isendit) 23.02 Harjumaal Saha külas (Annika Nässi).

Kaelustuvi (*Columba palumbus*) – jaanuaris vaadeldi üle Eesti vähemalt viis talvitavat isendit. Esimesi arvatavaid saabujaid (5 isendit) vaadeldi 2. veebruaril Saaremaal Nõmpas (Maris Sepp, Allar Liiv). Kaelustuvide vaatlused muutusid igapäevaseks alates 23.02, mil algas liigi märgatav saabumine.

Soopart (*Anas acuta*) – esimesed arvatavad saabujad 11.02 Türil (Rein Kalmus) ja 21.02 Haapsalus (Tarvo Valker). Jaanuaris vaadeldi ka vähemalt seitset talvitavat isendit – üks vaatlus Harjumaalt, kõik ülejäänud jaanuarikuised vaatlused talvitavatest soopartidest tehti Saaremaal. Soopartide märgatav saabumine algas 7. märtsil, mil liigi esinemine muutus igapäevaseks ning kohati ka mõnekümnest isendist koosnevaid parvi.

Ristpart (*Tadorna tadorna*) – 24.02 üks isend Saaremaal Harilaiul (Ingrid ja Imre Aus), mis on eelneva 10 aasta (2015-2024) keskmisele sarnane saabumisaeg (22.02). Ristpartide esinemine muutus igapäevaseks alates 28. veebruarist. Esimeste ristpartide saabumine veebruari lõpus (mõnikord juba varemgi) muutus tavaliseks alles eelmisel kümnendil.

Tundra-rabahani (*Anser serrirostris*) – 26.02 vaadeldi 10 isendit rändel Saaremaal Säärel (Riho Männik). Lisaks 1. jaanuaril kaks talvitavat isendit Matka külas Ida-Virumaal (Vilja Padonik, Lembe Aasorg). Tundra-rabahanede vaatlused muutusid igapäevaseks alates 4. märtsist.

Suur-laukhani (*Anser albifrons*) – 27.02 Haapsalu (Marko Valker). Vaatlused muutusid igapäevaseks 6. märtsist.

Valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*) – jaanuaris ja veebruaris oli tavapärasest arvukamalt talvitama jäänud valgepõsk-laglesid (kokku 32 vaatlust, eriti arvukalt Saaremaal). Arvukam saabumine algas hiljemalt 11. märtsil, mil Pärnumaal vaadeldi juba enam kui 100-isendilisi rändesalku.

Õõnetuvi (*Columba oenas*) – 18.01 üksik isend Harilaiu lähistel (Uku ja Mariliis Paal). Tänu soojale jaanuarile saabusid esimesed isendid Saaremaale juba jaanuaris (kaks vaatlust 4 isendist). Uued saabujad jõudsid meile pärast veebruari külmaperioodi lõppu, alates 24.02 kohati liiki igapäevaselt.

Liivatüll (*Charadrius hiaticula*) – 26.02 Saaremaal Karalas viis isendit (Riho Männik). Liivatüllil rändefenoloogias on käesoleval kümnendil toimunud oluline muutus – tavapäraselt märtsikuus saabuva liigi esmasaandumine on nihkunud nüüd selgelt veebruari viimasele dekaadile. Eelneva 10 aasta keskmine saabumisaeg on tänavusest 5 päeva võrra hilisem (3. märts), kuid väga sarnane viimase viie aasta (2020-2024) keskmisele esmasaandumisele (25.02).

Metskurvits (*Scolopax rusticola*) – sooja talve alguse ja jaanuari tõttu on talvitajaid väga varastest saabujatest keeruline eristada. Jaanuari esimesel dekaadil vaadeldi vähemalt 5 talvitavat isendit. Mitmeid linde kohati ka jaanuari lõpus ja veebruari alguses, kellest mõni isend võib olla ka varane saabuja. Metskurvitsate vaatluste arv on märgatavalt tõusnud veebruari viimasel dekaadil, mis viitab rändelt saabunud lindude siiajõudmisele.

Põldlööke (*Alauda arvensis*) – üks talvitav isend 8. jaanuaril Harjumaal Püha külas (Margus Ellermaa, Jukka Salokangas). Esimene saabuja 4. veebruaril Vilsandi saarel (Jaan Tätte). Veebruari keskel saabunud külmaline tõttu ei kohatud uusi saabujaid enne 21. veebruari ning alates 25.02 nähti meil põldlöökesi juba igapäevaselt. Igapäevaste kohtamisteadete põhjal oli arvukama saabumise algus võrreldes möödunud kevadega 4 päeva hilisem.

Hoburästas (*Turdus viscivorus*) – sel talvel talvitas Eestis rekordiliselt palju hoburästäid. Jaanuarikuus tehti PlutoFi andmetel 29 vaatlust, mis moodustab kolmandiku kõigist jaanuarikuistest hoburästaste vaatlustest PlutoFis. Suurem osa vaatlustest tehti Saaremaal ning Läänemaal Noarootsis, kuid üksikuid talvitajaid nähti isegi sisemaal. Hoburästaste vaatlusi on alates 24.02 aina enam ja see viitab lindude saabumisele.

Kuldnokk (*Sturnus vulgaris*) – jaanuaris 134 vaatlust talvitavatest kuldnokkadest. Sellest enam on meil talvitavaid kuldnokki teadaolevalt vaadeldud üksnes 2021. aastal (192 vaatlust). Kokku kohati jaanuaris Eestis enam kui 3000 talvitavat kuldnokka, mis ületab märkimisväärselt 2013-2017 talvist arvukushinnangut (200-2000 isendit). Suurimat talvituskogumit vaadeldi 6. jaanuaril Kärla-Kirikukülas Saaremaal (Margus Ellermaa). Rändelt saabunud kuldnokki on vaatluste põhjal talvitajatest raske eristada. Arvukam saabumine algas PlutoFi kirjade põhjal veebruari viimase dekaadi keskel.

Märts

Rändlindude massilisem saabumine algas kohe kuu esimesel dekaadil. Märtsi esimese dekaadi lõpus ja kuu teise dekaadi alguses saabus Eestisse mitmeid rändlinde, kes saabusid tavapärasest oluliselt varem. Tavatult varajast saabumist täheldati kaheksal linnuliigil. Sealjuures registreeriti suitsupääsukese (esmavaatlus 9. märts) ja väike-laukhane (11. märts) uued saabumisrekordid. Lisaks jõudis viimase 10 aasta keskmisega võrreldes meile 17 päeva varem suurkoovitaja (8.03), 13 päeva võrra varem must-lepalind (9.03) ja 12 päeva varem tutkas (16.03). Suitsupääsukese esmasaabumine oli sealjuures koguni kuu aega varasem kui viimase kümne aasta keskmine.

Aktiivne uute rändlindude saabumine toimus märtsikuu viimastel päevadel ja siis jõudsid meile tavapärasest märgatavalt varem must-harksaba, vihitaja, metskiur, väike-konnakotkas, räusk ja koldvint.

Väikeluik (*Cygnus columbianus*) – 1.03 Paluküla, Hiiumaa (Leho Aaslaid). Igapäevased vaatlused PlutoFis alates 5. märtsist. Emasaabumine on sarnane viimase kümnendi keskmisele.

Merisk (*Haematopus ostralegus*) – 1.03 Saaremaal Harilaiul (Maris Sepp, Allar Liiv). Tegu on väga varase esmasaabumisega. Viimase 10 aasta keskmisest on tänavune esmasaabumine 17 päeva varasem. Märtsikuu esimesel poolel tehti samas vaid üksikuid vaatlusi Saaremaal. Esimene meriski vaatlus Mandri-Eestis tehti 18. märtsil Tallinnas Paljassaarel (Ene Määr).

Hüüp (*Botaurus stellaris*) – 1.03 kuuldi häälitsevat hüüpi Hiiumaal Vaemlas (Leho Aaslaid) ja Saaremaal Oessaare lähel (Karl Jakob Toplaan). Jaanuaris vaadeldi Saaremaal ka talvitavat hüüpi.

Kanada lagle (*Branta canadensis*) – 4.03 Hiiumaal Villemi külas 8 isendit (Leho Aaslaid). Lisaks vaadeldi 5 talvitavat kanada laglet 3. jaanuaril Vilsandi saarel (Andrus Aumees).

Rüüt (*Pluvialis apricaria*) – 6.03 Valguta polder, Tartumaa (Helina Greenberg). Antud esmasaabumine on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes tavapärane.

Nõmmelõoke (*Lullula arborea*) – 6.03 Valga (Tarmo Teppe). Tegu on üsna tavapärase saabumisaajaga, mis on viimase 10 aasta keskmisest 4 päeva varasem.

Sarviklõoke (*Eremophila alpestris*) – 6.03 Türju, Saaremaa (Ainar Unus, Mati Martinson).

Suurkoovitaja (*Numenius arquata*) – 8.03 Koovi, Saaremaa (Timo Pettay, Hannu Juka). Viimase 10 aasta keskmisega (25. märts) võrreldes oli tänavune esmasaabumine koguni 17 päeva võrra varasem. Vaatluse puhul ei saa välistada, et tegu oli üksiku talvitajaga, keda lihtsalt varem ei märgatud. Kevade teine suurkoovitaja vaatlus pärineb 25. märtsist Põgari rannaniidult, mis on liigi tüüpiline saabumisaeg.

Tõmmukajakas (*Larus fuscus*) – 8.03 Valgeranna, Pärnumaa (Kristjan Sinijärv).

Must-lepalind (*Phoenicurus ochruros*) – 9.03 Salme, Saaremaa (Timo Pettay, Hannu Juka). Tegu on erakordselt varajase saabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 13 päeva varasem.

Suitsupääsuke (*Hirundo rustica*) – 9.03 Pikla, Pärnumaa (Ruth Soeson). Esimesed suitsupääsukesed saabuvald meile üldjuhul aprilli esimesel dekaadil. Tegu on teadaolevalt läbi aegade varaseima suitsupääsukese saabumisega ning võrreldes viimase 10 aasta keskmisega oli tänavune esmasaabumine kuu võrra varasem. Pärast liigi esmakohutamist läks uute kohtamisjuhtudeni aega kolm nädalat.

Lühinokk-hani (*Anser brachyrhchos*) – 9.03 Putkaste, Hiiumaa (Leho Aaslaid). PlutoFi andmebaasi põhjal on tegu teise varaseima saabumisega Eestis – üksnes 2020. aastal vaadeldi esimesi isendeid veel varem: 6. märtsil ehk 3 päeva varem. Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on sellekevadine saabumisaeg 10 päeva varasem.

Hallpösk-pütt (*Podiceps grisegena*) – 8.03 Majaka küla, Pärnumaa (Lauri Mällo). Alates 21.03 vaatlused igapäevased.

Väike-laukhani (*Anser erythropus*) – 11.03 Häädemeeste vald, Pärnumaa (Tarvo Valker). Tegu on läbi aegade kõige varasema väike-laukhane vaatlusega Eestis, mis on senisest saabumisrekordist 8 päeva võrra varasem. Üsna kindlasti ei ole tegu Fennoskandia asurkonna lindudega, kes peatusid sellel ajal alles talvituslaladel Kreekas. Vaadeldud varased isendid võivad olla nii Lääne-Venemaa populatsioonist pärit isendid kui ka Rootsi taasisustusprogrammi linnud. Samas kummagil isendil rõngaid polnud. Fennoskandia asurkonna linnud jõudsid Hiiumaa rändepeatuslaladele 13. aprillil, mis on 30-aastase seireperioodi keskmisest mõnevõrra varasem.

Puna-harksaba (*Milvus milvus*) – 11.03 Saaremaal Tagaveres (Sten Lassmann) ja Läänemaal Puihes (Cees Witkamp). Saaremaal Mõisakülas vaadeldi jaanuaris ka ühte talvitavat isendit (Rein Nellis). Meil kohatud puna-harksaba vaatluste hulk on iga aastaga suurenenud ja kõige sagedamini kohatakse liiki meil just varakevadel märtsis või aprillis.

Naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*) – 14.03 Kaavi, Saaremaa (Marco Purovesi). Tegu on rekordiliselt varase saabumisega, mis on senisest varaseimast esmasaabumisest (2022. a) 5 päeva võrra varasem. Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune naaskelnoka esmasaabumine 12 päeva võrra varasem. Siiski võib eeldada, et liik saabub meile märtsi keskel sagedamini kui võiks leiduvate vaatluste põhjal arvata. Liigi levik on suhteliselt piiratud ja esmasaabujate avastamist mõjutab vaatlusaktiivsus.

Punakael-lagle (*Branta ruficollis*) – 16.03 Lange, Tartumaa (Monika Bondarenko, Urmas Männik, Tiiu Tali). Teadaolevalt on veel varasemat punakael-lagle saabumist Eestis täheldatud 2015. a (24.02) ja 2020. a (13.03). Eesti viimase 10 aasta keskmisest (21.03) on tänavune esmasaabumine viie päeva võrra varasem, kuid liigi rändefenoloogia jälgimiseks on punakael-lagle meil liiga vähearvukas. Üksikute läbirändavate isendite esmakohutamist mõjutab palju vaatlusaktiivsus ja juhuslikkus.

Tutkas (*Calidris pugnax*) – 16.03 Pikla (Tiiu Tali). Teadaolevalt Eesti varaseim saabumine. Tutkaste esmasaabumine Eestisse on viimasel kümnendil üha varasemaks muutunud - viimase 10 aasta keskmine on 28.03, kuid viimase 5 aasta keskmine saabumisaeg on 24.03.

Roo-loorkull (*Circus aeruginosus*) – 19.03 Nasva, Saaremaa (Maris Sepp, Allar Liiv). Tänavune esmasaabumine on tavapärane – see on viimase 10 aasta keskmisest 2 päeva varasem.

Vösaraat (*Prunella modularis*) – 19.03 Kaavere (Art Villem Adojaan). Saabumisaeg on tavapärane – viimase 10 aasta keskmisega võrreldes ühe päeva varasem.

Linavästriik (*Motacilla alba*) – 18.03 Paljassaarel (Mariann Välja) ja alates 21.03 igapäevaselt.

Punajalg-tilder (*Tringa totanus*) - 21.03 Rahuste, Saaremaa (Uku Paal). Tegu on tavapärase saabumisajaga, mis on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes ühe päeva võrra varasem.

Rägapart (*Spatula querquedula*) – 22.03 Antsu, Võrumaa (Janek Joab). Märtsi viimane dekaad on rägapardi jaoks tavapärane saabumisaeg. Tänavune esmasaandumine on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 3 päeva võrra varasem.

Metstilder (*Tringa ochropus*) – 25.03 Lähkma, Pärnumaa (Tarvo Valker). Tegu on liigi jaoks tavapärase saabumisajaga, mis on viimase 10 aasta keskmisest saabumisajast ühe päeva võrra hilisem.

Must-toonekurg (*Ciconia nigra*) – 27.03 Jõgevamaa (Kotkaklubi pesakaamera andmed). Tegu on tavapärase saabumisajaga – viimase 10 aasta keskmine saabumisaeg on liigil 31.03. Tegu on peidulise ja vähearvuka liigiga, mistõttu pole fenoloogia jälgimine selle liigi puhul usaldusväärne.

Luitsnokk-part (*Anas clypeata*) – 28.03 Audru polder, Pärnumaa (Sten Lassmann). Esimesed isendid saabuval harilikult meie märtsi viimasel dekaadil ning tänavune saandumine on fenoloogiliselt tavapärane.

Kivitäks (*Oenanthe oenanthe*) – 29.03 Raigla, Põlvamaa (Maidu Kõoleht). Tänavune esmasaandumine on viimase 10 aasta (2015-2024) keskmisest 4 päeva varasem.

Väike-konnakotkas (*Clanga pomarina*) – 29.03 Võrumaa (Arvo Ermos). Väike-konnakotka esimesed isendid saabuval valdavalt aprilli esimesel dekaadil ning märtsikuised vaatlused on meil väga harvad. Viimase 10 aasta keskmine saabumisaeg on 7. aprillil.

Väike-lehelind (*Phylloscopus collybita*) – 29.03 Valguta polder (Helina Greenberg). Tegu on tavapärase saabumisajaga, mis on viimase 10 aasta keskmisest ühe päeva varasem.

Metskiur (*Anthus trivialis*) – 30.03 Peantse, Pärnumaa (Andrus Jair). Tegu on liigi jaoks ootamatult varase saabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisest 9 päeva varasem.

Mustlagle (*Branta bernicla*) – 30.03 Reola, Tartumaa (Arnold Kristjuhan)

Jõgitiir (*Sterna hirundo*) – 30.03 Pärnu (Üllar Pärnat, Raivo Endrekson, Arved Bauer). Tegu on väga varase saabumisega, mis on kõigi aegade varaseimast sabumisest vaid päeva võrra hilisem. Viimase 10 aasta keskmine saabumisaeg on 9 päeva hilisem.

Vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*) – 30.03 Riguldi, Läänemaa (Antero Lindholm). Tegu on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 8 päeva varasema saabumisega. Käesoleval sajandil on liik märtsikuu saanud vaid viiel kevadel. Ka vöötsaba-vigle rändefenoloogia on nihkunud selgelt varasemaks ning ilmselt on märtsikuiseid vaatlusi oodata üha sagedamini.

Kukkurtihane (*Remiz pendulinus*) – 30.03 Võru (Maiki Must, Ere Uibu). Tegu on tavapärase saabumisega – viimase 10 aasta keskmine saabumisaeg on 2 päeva varasem.

Must-harksaba (*Milvus migrans*) – 30.03 Tapa (Peep ja Taimi Veedla). Tegu on väga varase saabumisega – viimase 15 aasta jooksul on liiki märtsi lõpus kohatud vaid möödunud aastal.

Räusk (*Hydropogone caspia*) – 30.03 Haapsalu (Tarvo Valker, Sander Sirelbu, Janne Põlluaas, Alari Pajula). Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 5 päeva varasem.

Kalakotkas (*Pandion haliaetus*) – 31.03 Valguta polder, Tartumaa (Helina Greenberg). Tegu on täpselt viimase 10 aasta keskmise saabumisega. Kalakotkaid talvitab üha enam Lõuna-Euroopas (peamised talvitusalaad on liigil Aafrikas) ning ilmselt võib meilgi lähikümnendil oodata selle liigi märtsikuiste vaatluste arvu tõusu.

Vihitaja (*Actitis hypoleucos*) – 31.03 Laanemetsa, Valgamaa (Meelis Sepp). Vihitaja saabumine märtsi lõpus on tähelepanuväärne. Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tegu 8 päeva varasema saabumisega.

Koldvint (*Serinus serinus*) – 31.03 Haapsalu (Tarvo Valker). Enamasti saabuavad esimesed isendid aprilli esimesel nädalal, kuid üksikutel aastatel nähakse esimesi isendeid märtsi viimastel päevadel. Tänavune saabumine on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 6 päeva võrra varasem.

Aprill

Aprilli esimene dekaad kujunes külmaks ning see pidurdas oluliselt uute rändlindude siiajõudmist. Kuu esimesel dekaadil saabus meile vaid neli uut rändlinnuliiki. Kuu teise dekaadi keskpaigas ilm soojenes ja koheselt algas ka uus massilisem rändlindude saabumine. Külmalaine mõjus rändlindude saabumist sedavõrd palju, et aprilli keskel siiajõudnud rändlinnud saabusid viimase 10 aasta keskmisega võrreldes tavapärasel ajal või sellest isegi mõnevõrra hiljem (nt mudatilder, heletilder ja väänkael).

Soorüdi (*Calidris alpina*) – 1.04 Põgari-Sassi, Läänemaa (Uku Paal). Esimesed isendid jõuavad meie rannaniitudele üldjuhul juba märtsi viimasel dekaadil. Tänavune saabumine on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 5 päeva võrra hilisem.

Väiketüll (*Charadrius dubius*) – 1.04 Madise, Harjumaa (Ingrid Aus). Väiketüllil viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on saabumine 5 päeva varasem.

Väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*) – 4.04 Ullaste, Pärnumaa (Kessu Kärvet). Tegu on varase saabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisest 8 päeva varasem.

Lapi tsiitsitaja (*Calcarius lapponicus*) – 5.04 Valgeranna, Pärnumaa (Eero Ehala).

Rabapistrik (*Falco peregrinus*) – 11.04 Audru polder, Pärnumaa (Tarvo Valker).

Lepalind (*Phoenicurus phoenicurus*) – 12.04 Hendrikumõisa, Viljandimaa (Eero Ehala).

Täpikhuik (*Porzana porzana*) – 14.04 Valguta polder, Tartumaa (Helina Greenberg). Tegu on üsna tavapärase esmasaabusiga. Tänavune saabumine on viimase 10 aasta keskmisest 4 päeva varasem.

Kuldhänilane (*Motacilla citreola*) – 14.04 Audru polder, Pärnumaa (Heli Saag). Tegu on tavapärase saabumisaajaga. Tänavune esmasaabus on viimase 10 aasta keskmisest kaks päeva hilisem.

Hänilane (*Motacilla flava*) – 14.04 Piirumi, Pärnumaa (Vilja Padonik). See on liigile tavapärane saabumisaeg – ka viimase 10 aasta keskmine saabumisaeg on 14. aprill.

Must-kärbsenäpp (*Ficedula hypoleuca*) – 14.04 Sindi, Pärnumaa (Arved Bauer, Andro Bauer). Viimase 10 aasta keskmisest ühe päeva võrra hilisem saabumine. Viimasel kümnendil on liik mitmel aastal saabunud juba aprilli esimesel nädalal.

Lammitilder (*Tringa stagnatilis*) – 14.04 Esiküla, Hiiumaa (Leho Aaslaid). Üsna varane saabuja.

Heletilder (*Tringa nebularia*) – 14.04 Esiküla, Hiiumaa (Leho Aaslaid). Tegu on viimase 10 aasta hiliseima esmasaabusajaga: kümne aasta keskmisest 8 päeva hilisem.

Mudatilder (*Tringa glareola*) – 14.04 Esiküla, Hiiumaa. Viimase 10 aasta keskmisest 5 päeva võrra hilisem.

Roo-ritsiklind (*Locustella luscionoides*) – 15.04 Audru polder, Pärnumaa (Ingrid Aus).

Punanokk-vart (*Netta rufina*) – 15.04 Tamula järv (Maiki Must, Maidu Kõoleht, Margit Päkk). Tegu on liigile tüüpilise esinemisajaga. Rändefenoloogia jälgimiseks on liik meil liiga haruldane, mistõttu varieeruvad kevadised esmaohtamised antud liigil märtsist maini. Kõige sagedamini nähakse esimesi isendeid meil just aprillis.

Vaenukägu (*Upupa epops*) – 15.04 Lõmala, Saaremaa (Antero Lindholm, Annika Forsten, Timo Pettay, Hannu Juka). Tegu on tavapärase esmasaabusajaga, mis viimase 10 aasta keskmisest on 2 päeva hilisem.

Randtiir (*Sterna paradisaea*) – 16.04 Orjaku, Hiiumaa (Andres Kalamees).

Väänkael (*Jynx torquilla*) – 16.04 Oriküla, Pärnumaa (Karl Adami). Tegu on üsna tavapärase saabumisega, mis viimase 10 aasta keskmisest on 5 päeva võrra hilisem.

Väiketiir (*Sternula albifrons*) – 17.04 Üüdibe, Saaremaa (Antero Lindholm). Tegu on antud liigi jaoks üsna varase saabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisest 4 päeva võrra varasem.

Soo-loorkull (*Circus pygargus*) – 17.04 Jõepere, Lääne-Virumaa (Vilja Padonik). Tegu on liigi jaoks tavapärase saabumisaajaga.

Salu-lehelind (*Phylloscopus trochilus*) – 17.04 Kellassaare, Ida-Virumaa (Sten Lassmann). Saabumisaeg on täpselt sama nagu viimase 10 aasta keskmine.

Kaelusrästas (*Turdus torquatus*) – 17.04 Kuivastu, Saaremaa (Antero Lindholm jt). Sel kevadel nähti esimesi kaelusrästaide suhteliselt hilja. Tegu on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 8 päeva hilisema saabumisega.

Sooräts (*Asio flammeus*) – 17.04 Muhu (Antero Lindholm jt). Tegu on üllatuslikult hilise esmavaatlusega. Viimase 10 aasta keskmine saabumine on soorätsul lausa kuu aega varasem (16.03).

Kadakatäks (*Saxicola rubetra*) – 18.04 Roosisaare, Võrumaa (Maidu Kõoleht). Tegu on üsna varase saabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisest 4 päeva varasem.

Sinirind (*Luscinia svecica*) – 18.04 Soinaste, Tartumaa (Monika Bondarenko, Urmas Männik). Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tegu 3 päeva varasema saabumisega.

Mustviires (*Chlidonias niger*) – 18.04 Soinaste, Tartumaa (Monika Bondarenko, Urmas Männik). Tegu on väga varase esmasaabumisega – see on viimase 10 aasta keskmisest koguni 11 päeva varasem. Harilikult saabub liik meile aprilli viimasel dekaadil või koguni maikuu alguses.

Rohunepp (*Gallinago media*) – 18.04 Põhja-Sakala vald, Viljandimaa (Sten Lassmann). Tegu on varase saabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 10 päeva varasem.

Mets-lehelind (*Phylloscopus sibilatrix*) – 18.04 Soinaste, Tartumaa (Monika Bondarenko, Urmas Männik). Tegu on üsna tavapärase saabumisajaga, mis on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 3 päeva varasem.

Räästapääsuke (*Delichon urbicum*) – 18.04 Keemu, Pärnumaa (Anni Miller jt). Tegu on täpselt viimase 10 aasta keskmise saabumisega.

Turteltuvi (*Streptopelia turtur*) – 19.04 Seliküla, Järvamaa (Marju Erit). Varane isend – viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on esmasaabumine 6 päeva varasem.

Lööpistrik (*Falco subbuteo*) – 19.04 Panga, Läänemaa (Anni Miller jt). Tegu on tavapärase saabumisajaga.

Stepi-loorkull (*Circus macrourus*) – 19.04 Kasispea, Harjumaa (Adeele, Kaja ja Toomas Traagel). Tänavu kevadel nähti esimest stepi-loorkulli võrdlemisi hilja. Esimesi stepi-loorkulle vaadeldakse meil enamasti aprilli esimese dekaadi lõpus või teise dekaadi alguses.

Väike-pöösälind (*Curruca curruca*) – 19.04 Beresje, Võrumaa (Carolín Tammsoo).

Körkja-roolind (*Acrocephalus schoenobaneus*) – 19.04 Veibri, Tartumaa (Arne Laansalu).

Värbrüdi (*Calidris temminckii*) – 20.04 Reola, Tartumaa (Monika Bondarenko, Urmas Männik, Tiiu Tali).

Kivirullija (*Arenaria interpres*) – 21.04 Keemu, Pärnumaa (Art Villem Adojaan jt). Väga varane saabumine, mis on ühtlasi viimase 10 aasta varaseim. Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune esmasaabumine koguni 15 päeva võrra varasem.

Rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*) – 22.04 Kivilõppe, Viljandimaa (Agu Leivits). Tegu on liigi jaoks varase saabumisega – viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune esmasaabumine 6 päeva võrra varasem.

Kaldapääsuke (*Riparia riparia*) – 23.04 Tallinn (Irma Viidalepp). Varane esmasaabumine, mis viimase kümnendi varaseimast saabumisajast vaid päeva võrra hilisem. Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune esmasaabumine 6 päeva varasem.

Tundrakiur (*Anthus cervinus*) – 23.04 Põgari-Sassi, Läänemaa (Art Villem Adojaan).

Väikehuik (*Zapornia parva*) – 24.04 Valguta polder, Tartumaa (Uku Paal). Antud liigi saabumisenfenoologia jälgimine on keeruline, sest liik on vähearvukas ja peidulise eluviisiga. Tegu on pigem tavapärase saabumisajaga – enamasti kuulatakse esimesi isendeid aprilli viimase dekaadi lõpus või mai esimese dekaadi alguses.

Plüü (*Pluvialis squatarola*) – 24.04 Rohuküla (Art Villem ja Amaranta Adojaan). Tegu on tavapärase saabumisajaga. Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune saabumine ühe päeva võrra varasem.

Öösorr (*Caprimulgus europaeus*) – 24.04 Sõrve, Harjumaa (Merike Hiibus). Kuigi aktiivsemalt hakkavad öösorrid meil häälitsema alles mais, siis esimesi isendeid kohatakse meil enamasti aprilli lõpus, kuid mõnel aastal on esimesi saabujaid kohatud juba kuu keskpaigas või koguni esimesel poolel.

Ööbik (*Luscinia luscinia*) – 24.04 Tartu (Uku Paal). Tegu on varase saabumisega – tänavune esmasaabumine on viimase 10 aasta keskmisest 4 päeva varasem.

Pruunselg-põõsalind (*Curruca communis*) – 25.04 Soinaste, Tartumaa (Raul Vilk).

Madukotkas (*Circaetus gallicus*) – 26.04 Mulgi vald, Viljandimaa (Rene Ottesson). Liik on saabumisfenoloogia jälgimiseks meil liiga haruldane ja ebaregulaarne.

Kaelus-kärbsenäpp (*Ficedula albicollis*) – 27.04 Rootsiküla, Saaremaa (Tiiu Tali, Hannes Pehlak, Kristo Raud). Meil suhteliselt haruldane ja lokaalse levikuga (peamiselt läänesaartel esinev) liik. Esinemisaeg on liigile tüüpiline ja 2025. aastal kohati liiki tavapärasest pisut rohkem; näiteks vaadeldi kaelus-kärbsenäppe Lääne-Saaremaal viies erinevas paigas.

Soo-roolind (*Acrocephalus palustris*) – 28.04 Soinaste, Tartumaa (Mari Remm, Johan Boeijkens). Väga varane saabumine. Teadaolevalt viimaste kümnendite varaseim saabumine – üldjuhul saabub liik meile maikuu. Viimase 10 aasta keskmisest saabumisaajast (9.05) on tänavune saabumisaeg koguni 11 päeva varasem.

Aed-põõsalind (*Sylvia borin*) – 30.04 Kalana, Hiiumaa (Peter Lind). Tegu on üsna tavapärase saabumisaajaga – viimase 10 aasta keskmisest on see 3 päeva varasem.

Mai

Maikuu oli keskmisest jahedam. Eriti külm oli mai esimene dekaad, mil esines sageli öökülmasid ja ka päevased õhutemperatuurid jäid mitmel pool alla 10 kraadi.

Tundrakaur (*Gavia adamsii*) – 1.05 Ristna lõunaneem, Hiiumaa (Kaarel Võhandu). Tegu on selle haruldase läbirändaja jaoks tavapärase esinemisaajaga.

Tiigi-roolind (*Acrocephalus scirpaceus*) – 1.05 Puise, Läänemaa (Andres Kalamees). Saabumisaeg on täpselt sama nagu viimase 10 aasta keskmine.

Hall-kärbsenäpp (*Muscicapa striata*) – 2.05 Kuressaare, Saaremaa (Maris Sepp). Tegu on üsna tavapärase saabumisaajaga – viimase 10 aasta keskmisest on see 2 päeva võrra hilisem.

Peoleo (*Oriolus oriolus*) – 2.05 Rannaküla, Tartumaa (Maidu Kõoleht, Maiki Must). Tänavune esmasaabumine on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes 4 päeva varasem.

Punaselg-õgija (*Lanius collurio*) – 2.05 Äiamaa, Järvamaa (Siim Vaar). Tegu on tavapärase saabumisaajaga – viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune esmasaabumine 2 päeva varasem. Igapäevased vaatlused alates 10. maist.

Võsa-ritsiklind (*Locustella naevia*) – 3.05 Soinaste, Tartumaa (Urmas Männik). Saabumisaeg on täpselt sama nagu viimase 10 aasta esmasaabumiste keskmine.

Käosulane (*Hippolais icterina*) – 4.05 Riguldi, Läänemaa (Antero Lindholm). Tegu on tavapärase saabumisaajaga – saabumine on sama nagu viimase 10 aastakeskmine.

Põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*) – 4.05 Haljala vald, Lääne-Virumaa (Ene ja Aivar Määr). Saabumisaeg on keskmisest mõnevõrra hilisem, kuid liigi arvukus on tugevalt langenud ning usaldusväärseks rändefenoloogia jälgimiseks on tema esinemine liiga lokaalne.

Väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*) – 4.05 Saueaugu, Järvamaa (Siim Vaar). Saabumisaeg on viimase 10 aasta keskmisega võrreldes kahe päeva võrra hilisem.

Piiritaja (*Apus apus*) – 4.05 Tartu (Pelle Mellov). Viimase 10 aasta keskmisega võrreldes on tänavune esmasaabumine 1 päeva võrra hilisem.

Suurrüdi (*Calidris canutus*) – 4.05 Assamalla, Lääne-Virumaa (Rene Ottesson). Selle liigi saabumises esineb aastate vahel väga suurt varieeruvust. Viimasel kümnendil on liik saabunud ka 14. aprillil (2023) ning mõnikord alles mai keskpaigas. 2025. a saabumisaeg on keskmisele saabumisaajale sarnane.

Rukkirääk (*Crex crex*) – 4.05 Laossaarõ, Võrumaa (Jaanus Tanilsoo). Saabumisaeg on sarnane viimase 10 aasta keskmisele. Vaatlused muutusid PlutoFi andmebaasis igapäevaseks alates 11. maist.

Herilaseviu (*Pernis apivorus*) – 5.05 Lasva, Võrumaa (Triin Kirch).

Karmiinleevike (*Carpodacus erythrinus*) – 6.05 Tallinn (Marian Välja). Liik muutus arvukaks 17. mail – antud päeva kohta sisestati PlutoFi andmebaasi 51 karmiinleevikese vaatlust.

Jõgi-ritsiklind (*Locustella fluviatilis*) – 10.05 Soinaste, Tartumaa (Karl-Erik Kanal). Tegu on tavapärase saabumisaajaga, mis on viimase 10 aasta keskmisest kahe päeva võrra varasem.

Nõlva-lehelind (*Phylloscopus trochiloides*) – 13.05 Viljandi (Eero Ehala). Võrreldes viimase 10 aasta keskmise saabumisega on tänavune saabumisaeg 3 päeva varasem.

Vööt-põõsalind (*Curruca nisoria*) – 15.05 Tuuru, Läänemaa (Joost van Bruggen). Tegu on täpselt viimase 10 aasta keskmise saabumisaajaga.

Veetallaja (*Phalaropus lobatus*) – 16.05 Audru polder, Pärnumaa (Heleri Alles). Võrreldes viimase 10 aasta keskmisega on tänavune saabumine 3 päeva varasem.

Aed-roolind (*Acrocephalus dumetorum*) – 17.05 Otepää, Valgamaa (Hannes Margusson). Samast päevast on veel kaks vaatlust. Kuna maikuu esimene pool kujunes väga külmaks, siis on selle liigi saabumine tavapärasest selgelt hilisem. Võrreldes viimase 10 aasta keskmisega on tänavune esmasaabumine 6 päeva võrra hilisem.

Väikerüdi (*Calidris minuta*) – 17.05 Piirumi, Pärnumaa (Tõnis Tamme).

Valgetiib-viires (*Chlidonias leucopterus*) – 19.05 Antsu, Võrumaa (Jan Fred Joab). Võrreldes viimase 10 aasta keskmisega on tänavune esmasaabumine nädala võrra hilisem. Valgetiib-viires oli 2025. aastal väga haruldane – mainitud vaatlus jäi kevadsuvel ainsaks.

Väike-käosulane (*Iduna caligata*) – 22.05 Lemmatsi, Tartumaa (Kaspar Kolk). Tegu on antud liigile tavapärase saabumisaajaga – viimase 10 aasta keskmisest saabumisest on see kaks päeva varasem.

Plütt (*Calidris falcinellus*) – 24.05 Neeme, Harjumaa (Marko Mitt). Tegu on hilise esmasaabumisega, mis on viimase 10 aasta keskmisest 5 päeva hilisem ning tegu on ühtlasi viimase 10 aasta hiliseima esmasaabumisega. Kindlasti on saabumisenfenoogiat mõjutanud

tavapärasel saabumisajal valitsenud kõrgrõhkkond, mistõttu oli randades peatuvaid kahlajaid mai lõpus väga vähe.

Väikehüüp (*Ixobrychus minutus*) – 30.05 Soinaste, Tartumaa (Art Villem Adojaan jt). Tegu on peidulise, öise eluviisiga ja vähearvuka liigiga, mistõttu ei saa liigi rändefenoloogia kohta erilisi järeldusi teha. Liigi jaoks on tegu tüüpilise esinemisajaga. 2025. aasta kevadsuvel tehti rekordiliselt palju väikehüübi vaatlusi – leiti vähemalt 10 pesitsusterritooriumi.

Leeterüdi (*Calidris alba*) – 31.05 Kabli, Pärnumaa (Aivar ja Ene Määr). Leeterüdi on kevadrändel võrdlemisi vähearvukas (üksikud kevadised vaatlused igal aastal). Enamasti nähakse kevade esimesi leeterüdisid meil just mai viimastel päevadel, kuid on ka üksikuid vaatlusi isegi mai esimese dekaadi lõpust.